

**caritas voš
sociální**

Kariérové poradenství na CARITAS – Vyšší odborné škole sociální Olomouc

Caritas VOŠ sociální se dlouhodobě podílí na zvyšování odborné a hodnotové úrovně výkonu sociální a humanitární práce v ČR. Nabízí studium ve dvou studijních programech: Sociální práce (denní i kombinovaná forma studia) a Sociální a humanitární práce (denní forma studia). Studium obou oborů je tříleté a je možné studovat souběžně bakalářské studium na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Škola klade důraz na kvalitní teoretickou přípravu opírající se o vědecké poznatky, na hodnoty vycházející z křesťanské tradice a na praktické zkušenosti, které si studenti mohou osvojit během praxí v ČR a ve více než 40 zemích světa.

Velký prostor je věnován podpoře studentů v jejich osobnostním rozvoji, přičemž důležitou součástí jsou také aktivity v oblasti kariérového poradenství. Ty jsou zaměřené na kompetence zvědomovat si vztah a předpoklady k profesi a řídit a plánovat vlastní profesní dráhu.

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ explicitně zmiňuje pro všechny stupně vzdělávacího systému potřebu kvalitního kariérového vzdělávání a poradenství směřujícího k rozvoji kariérových kompetencí (především v kontrastu k podpoře jednorázových kariérních voleb). Škola ve svém Strategickém plánu v prioritní oblasti 1 „Celostně vzdělávat a rozvíjet nositele dobré praxe“ a v prioritní oblasti 2 „Každého studujícího podporovat v úsilí o profesní a osobnostní růst“ uvádí cíle i aktivity směřující k vytvoření podmínek optimálních pro úspěšnou implementaci systému kariérového poradenství i rozvoj kariérových kompetencí u studentů.

Kariérové poradenství ve vyšším odborném vzdělávání může přispívat ke snižování nezaměstnanosti absolventů škol, k předcházení předčasným odchodům ze vzdělávání a ke zvyšování podílu studentů, kteří se budou vzdělávat i po úspěšném absolvování aktuální formy vzdělávání. Usnadňuje nabývání dovedností, zájmů, přesvědčení, hodnot, pracovních návyků a osobních kvalit tak, aby si každý účastník vytvořil podmínky pro uspokojivý život v neustále se měnícím pracovním prostředí. Kvalitně realizované kariérové poradenství přináší škole tyto benefity:

- Studenti umí dělat informovaná rozhodnutí o profesní budoucnosti,
- Prevence/snížení nezaměstnanosti (úspora pro stát),
- Snižování počtu předčasných odchodů ze studia (úspora pro školu i pro stát).

Cílem textu je popsat systém kariérového poradenství ve škole s důrazem na příležitosti rozvíjet kariérové kompetence studentů a absolventů.

Kariérové poradenství ve škole

Kariérové poradenství představuje široké spektrum aktivit zaměřených na poskytování kariérových informací a rozvíjení dovedností studentů pro řízení vlastní kariéry. Poskytuje relevantní informace pro volbu vzdělávací a profesní dráhy v celoživotní perspektivě. Cílem kariérového poradenství je, aby student dokázal efektivně využívat dostupné informační zdroje, rozhodovat se podle nich a plánovat a řídit svoji kariéru.

Kariérové kompetence

Kariérové poradenství směřuje u cílové skupiny klientů k rozvoji kariérových kompetencí. Existuje mnoho systémů kompetencí v této oblasti, následující výčet je průřezem mnoha z nich:

Kompetence	Indikátory – projevy chování
Sebepoznání a pozitivní sebepojetí	Klient má povědomí o vlastních znalostech, dovednostech a kompetencích, hodnotách, dosavadních úspěších, potenciálu pro další rozvoj
	Klient má představu (ideální) profesní budoucnosti
	Klient umí udržet a komunikovat pozitivní sebepojetí
Kariévní rozhodování	Klient jedná sebedovědomě a efektivně s druhými
	Klient vytváří pozitivní vztahy, které jsou důležité pro vlastní kariévní dráhu, včetně zaměstnavatelů, širších sítí i online prostoru.
Reagování na změny a růst v průběhu života	Klient reflektuje vlastní postoj ke změnám a chování, které v něm změna vyvolává.
Well-being (work-life balance)	Klient dokáže udržovat rovnováhu mezi osobními, vzdělávacími a pracovními rolemi
Efektivní zpracovávání kariévních informací	Klient dokáže najít, vyhodnotit a využít informace pro nalezení, vytvoření a/nebo udržení práce.
Kariévní rozhodování	Klient dokáže realizovat konstruktivní, optimistická a sebedovědomá kariévní rozhodnutí s využitím vlastních předchozích zkušeností
Převzetí zodpovědnosti za proces řízení kariéry	Klient dokáže nalézt, vytvořit a/nebo udržet pracovní místo
	Klient reflektuje vlastní stereotypy ohledně budování kariéry
Porozumění roli jednotlivce ve společnosti a širším souvislostem	Klient rozumí vztahům a souvislostem mezi prací jedince, komunitou, národní a globální společností a jejich vzájemnými vlivy

Rozvoj kariérových kompetencí studentů CARITAS

I když nejsou kariérové kompetence explicitně uvedeny a ukotveny v profilu absolventa či jiných strategických dokumentech týkajících se studia ve škole, lze je najít v různých fázích a oblastech vzdělávacího procesu. Kariérové kompetence jsou rozvíjeny:

- a) **V rámci kurikula**, kdy studenti získávají znalosti zaměřené na fungování trhu práce, pracovně-právní oblast, legislativní aspekty rozvoje a vzdělávání v rámci výkonu profese předávané v rámci výuky odborných předmětů, především:

SOCIÁLNÍ PRÁCE	SOCIÁLNÍ A HUMANITÁRNÍ PRÁCE
Úvod do právní teorie a praxe	Úvod do právní teorie a praxe
Výpočetní technika	Výpočetní technika
Ekonomika neziskových organizací	Ekonomika neziskových organizací
Prezentační dovednosti	Psychosociální výcvik
Sociologie	Sociologie
	Zátěžový výcvik
	Občanská společnost

Škola studentům nabízí **volitelný předmět Kariéerní rozhodování a plánování**, který propojuje znalosti a dovednosti získané během studia a směřující k rozvoji kariérových kompetencí.

- b) V rámci **interní nabídky služeb individuálního/skupinového kariérového poradenství**. Kariérový poradce nabízí měsíčně 4–6 termínů pro individuální kariérové poradenství a během semestru nabízí 2 aktivity skupinového kariérového poradenství zaměřeného na mapování potřeb studentů v oblasti kariérových kompetencí a práci s reflexí motivace a předpokladů pro různá pojetí kariéry v oblasti sociální práce.
- c) V rámci externí spolupráce se zaměstnavateli, která je ve škole dominantně realizovaná **prostřednictvím propracovaného systému praktického vzdělávání, přičemž rozvoj kompetencí studenta (včetně kariérových) je zachycen v propracovaném portfoliu**. Praktické vzdělávání ve škole sleduje níže popsanou logiku, která pro zjednodušení popisuje průběh praxí v oboru Sociální práce. V oboru Sociální a humanitární práce je průběh velmi podobný a vztahuje se k upravené sadě kompetencí, která zohledňuje i aspekt humanitární práce:

1. ročník (první praxe): Student se zaměřuje především na sebe samotného. Zatím nesleduje cíleně kompetence sociálního nebo humanitárního pracovníka, ale svoje dispozice, motivaci, svoje hranice...

1. ročník (druhá praxe): Vedle sebe sleduje student také osobnostní dispozice pracovníka, jak se projevuje ve své práci, jak pracuje sám se sebou.

2. ročník (zimní semestr): Student věnuje pozornost práci s klientem, způsobu poskytování služeb, výkonu pracovních činností. Stále se však vrací i k sobě a osobnosti pracovníka.

2. ročník (letní semestr): Student věnuje pozornost také organizaci a organizačním aspektům (financování, PR, právní zakotvení...).

3. ročník: Student zaměřuje pozornost na společenský kontext a roli sociální práce. Směrem k sobě reflektuje vztah k profesi a ke své budoucí profesní dráze.

Cíle učení na praxi

Klíčovou osou celé praxe, a to jak ve fázi přípravy, tak její realizace a následné reflexe, jsou cíle praxe, ve 3. ročníku explicitně vztahované ke kariérovým kompetencím. Pro jednotlivé ročníky/ praxe nejsou stanoveny jednotné cíle pro všechny studenty. Škola vychází z respektování rozdílů mezi studenty, jejich odlišných potřeb, představ, zájmů, zkušeností a znalostí. Jsou předepsána pouze témata, která se v jednotlivých ročnících vztahují k zmiňovaným perspektivám (já, pracovník, klient, organizace, společnost). Z těchto témat si každý student volí vlastní cíle. Tutor studentovi pomáhá při jejich formulaci a vyjasnění a „hlídá“ jejich zakotvení v oborových kompetencích. Cíle, které si student formuluje, jsou vždy spojeny s konkrétním pracovištěm, na které bude vykonávat svou odbornou praxi. Při volbě cíle by měl být student schopen zdůvodnit, proč je dané pracoviště tím pravým místem pro naplnění cíle. V přípravném období před praxí student s tutorem z řad pedagogů formuluje cíle učení. Ty jsou pak vtěleny do kontraktu odborné praxe (mezi studentem, školou zastoupenou tutorem, zastoupenou tutorem a pracovištěm praxe, zastoupeném mentorem). Nejedná se o pouhou formalitu – student uzavírá dohodu o svém působení na pracovišti, které má mít jasně stanovené cíle. A pro tyto cíle si vyjednává podmínky: činnosti, kterých se bude zúčastňovat a zdroje, které k jejich naplnění potřebuje. Student přijímá určité povinnosti a může se opírat o určitý rámec (kdy, kde a jak bude praxi vykonávat). Student dost možná poprvé uzavírá „smlouvu“ s jiným profesionálem.

Po praxi je největší pozornost věnována individuální konzultaci s tutorem (nikoliv písemné zprávě z praxe), Konzultace je hodnocením činnosti studenta a toho, jak se mu dařilo naplňovat stanovené cíle a má rozvojový charakter. Tutor mimo jiné stanovuje doporučení pro další praxe, se kterými se bude následně pracovat. Dá se zde najít analogie s hodnocením pracovníků v organizaci a stanovením plánů profesního a osobního rozvoje. Nedílnou součástí uzavření praxe je **odborná supervize zaměřená mimo jiné na zvědomování vztahu k profesi a kompetenci plánovat další profesní rozvoj a směr**. K výstupům praxe patří **portfolio získaných zkušeností, jehož součástí je profesní životopis konzultovaný v průběhu studia s odborníky**.

- d) V rámci realizace Service learningových aktivit, které staví na tradici dobrovolnictví a podílí se na **vzdělávání studentů s pomocí jejich zapojení do „akce.“** Komunita se stává učebním materiálem a textem pro studium. Poskytuje studentům nejen prostor pro službu, ale také možnost **pochopení širšího kontextu vybraného problému v návaznosti na vzdělávací cíl jejich oboru** a posiluje u studentů jejich roli aktivních občanů. Škola spolupracuje s partnerskými organizacemi a experty z praxe s cílem propojování teorie a praxe, odborného vzdělávání a rozvoje vzájemných vztahů. Vybraní studenti pak samostatně s podporou projektového kouče formulují **projektový záměr v prvním semestru spolupráce a ten následně v letním semestru realizují**.
- e) V rámci spolupráce **s experty z praxe ve výuce, externími lektory a odborníky na problematiku HR a řízení kariéry**, kteří ve spolupráci s kariérovým poradcem realizují specializované workshopy pro studenty reflektující jejich potřeby (tipy a trendy ve tvorbě CV, příprava na výběrová řízení, tvorba motivačního dopisu, sebeprezentace).
- f) V rámci **akcí** pořádaných školou **zaměřených na klíčové oblasti kariérového poradenství** jako například tematické setkání studentů, absolventů a mentorů a tutorů odborné praxe **s názvem Kariéra v sociální práci?!**, jehož cílem je ukázat ve spolupráci se zajímavými osobnostmi ve formátu Living Library s následnou diskuzí rozdílné profesní cesty a kariérní možnosti v oblasti sociální práce.

System Kariérového poradenství ve škole

System kariérového poradenství ve škole svým nastavením reaguje na následující potřeby:

- Rozvojové a vzdělávací potřeby studentů v oblasti rozvoje kariérových kompetencí, kteří chtějí po ukončení studia uspět buď na trhu práce nebo v navazujícím studiu.
- Potřeby zaměstnavatelů, kteří vítají orientované a kompetentní absolventy vstupující na trh práce.
- Potřeby klientů sociální a humanitární práce, kteří se potřebují spolehnout na kvalitní a profesionální služby poskytované motivovanými a kompetentními pracovníky.

System kariérového poradenství ve škole nabízí služby těmto cílovým skupinám:

Studenti/absolventi do 2 let od ukončení studia	Zaměstnavatelé
Konzultace CV	Inzerce pracovních míst v rámci školy
Konzultace motivačního dopisu	Recruitmentové služby
Kariérní diagnostika	HR branding vůči cílové skupině
Příprava na výběrové řízení	Experti ve výuce
Reflexe motivace a předpokladů pro zvolenou profesní dráhu	Akce pořádané školou
Workshopy/přednášky na kariérní témata	Nabídka dobrovolnických aktivit
Diagnostika učebního stylu	
Konzultace výběru tématu AP/BP v návaznosti na volbu budoucího uplatnění	
Výběr dobrovolnické činnosti v návaznosti na volbu budoucího uplatnění	
Ovlivnění studijního plánu – B a C předměty	
Podpora efektivity učení	
Výběr a konzultace dalšího studia (navazující Mgr. programy)	

Kvalita systému kariérového poradenství ve škole je ovlivňována několika faktory:

a) Vize, hodnoty a kultura školy

CARITAS – Vyšší odborná škola sociální Olomouc při vzdělávání a realizaci veškerých svých aktivit vychází z biblické věty „Deus caritas est“ (Bůh je láska) a z ní vyplývajícího vztahu k lidem okolo nás, především pak k lidem nemocným, starým, postiženým a v jakékoli životní nouzi. Naplnění poslání se uskutečňuje především přípravou, vzděláváním a osobnostní formací kvalifikovaných pracovníků, kteří budou schopni odpovědně působit v sociálních službách a v dalších oblastech života společnosti, kde se uplatňuje charitativní, sociální nebo humanitární práce. Škola si je vědoma svého ekumenického rozměru a je otevřena zájemcům o studium bez ohledu na jejich náboženské vyznání.

Láska, pravda, svoboda a zodpovědnost, spravedlnost a odbornost jsou nejzásadnějšími **hodnotami**, které tvoří filosofii Caritas VOŠ sociální. Vychází mimo jiné ze sociální nauky církve a jsou nedílnou součástí kultury školy. Jsou uplatňovány ve vztahu ke společnosti, studentům i k sobě navzájem.

Vize

Usilujeme o spravedlivou společnost založenou na křesťanských hodnotách. Učíme pomáhat účinně. Inspirujeme kvalitou.

Prioritní oblasti:

- Celostně vzdělávat a rozvíjet nositele dobré praxe,
- Každého studujícího podporovat v úsilí o profesní a osobnostní růst,
- Vytvářet otevřené, inspirující a motivující prostředí v dobrých materiálních podmínkách,
- Využívat osvědčené postupy a nacházet inovativní cesty k trvalému zlepšování,
- Podílet se na řešení celospolečenských problémů.

Systém kariérového poradenství ve škole reflektuje hodnoty školy. Naplnění vize školy je podmíněno kromě jiného také rozvojem kariérových kompetencí studentů školy.

b) Podpora kariérového poradenství ze strany vedení

Hlavním předpokladem kvality systému kariérového poradenství je, že vedení školy je přesvědčené o jeho smyslu. Podpora vedení školy je podmínkou pro nastartování spolupráce a účasti všech aktérů zapojených do poskytování kariérového poradenství a vytvoření adekvátních personálních, organizačních a materiálních podmínek.

c) Kvalita spolupráce mezi pedagogy a dalšími pracovníky, kteří na kariérovém poradenství participují

Realizace systému kariérového poradenství ve škole je ideálně výsledkem týmové práce. Kariérové kompetence studentů jsou rozvíjeny napříč odbornými předměty, odbornou praxí a nabídkou akcí školy. Vzájemná diskuze a intervize mezi pracovníky školy přispívá k pojmenování a propojení těch elementů studia, které přispívají k rozvoji kompetencí studentů definovaných v profilu absolventa. Do sítě subjektů poskytujících kariérové poradenství ve škole patří: vedení školy, kariérový poradce/koordinátor kariérového poradenství, koordinátor spolupráce školy se zaměstnavateli, Vedoucí střediska praktického vzdělávání, odborní garanti studijních programů, skupinová konzultanti a tutoři praxí.

d) Organizační a materiální podmínky pro realizaci kariérového poradenství

Informace o kariérovém poradenství jsou na webových stránkách školy: <http://www.caritas-vos.cz/cz/karierni-a-profesni-poradenstvi>. Studenti se o aktivitách dozvídají prostřednictvím sociálních sítí a vnitřních informačních kanálů školy. Za komunikaci odpovídá Vedoucí oddělení komunikace. Obsahově podklady chystá kariérový poradce.

Kariérové poradenství je ve škole poskytováno online nebo offline formou. Konzultační prostor je vytvořen v rámci knihovny školy. Studenti se na poradenství hlásí prostřednictvím registračního formuláře.

e) Personální zajištění kariérového poradenství

Za kvalitu a efektivitu systému kariérového poradenství ve škole odpovídá tato pozice:

Kariévní poradce – náplň práce (0,2 úvazek)

I. Realizuje individuální poradenství zaměřené na:

- Realizaci potřeb studentů v oblasti budování kariéry.
- Podporu samostatného, zodpovědné rozhodování zejména v oblasti dalšího vzdělávání v návaznosti pak na uplatnění se na trhu práce.
- Poskytování informací o oborech, profesních cestách, vzdělávacích příležitostech, jak v oblasti formálního, tak neformálního celoživotního vzdělávání.
- Monitoring – reporting intervencí.

Rozsah: (cca 4–6 konzultací za měsíc) – cca 10 hodin/měsíc

II. Přípravuje skupinové aktivity zaměřené na oblasti:

- Poskytování informací o oborech, profesních cestách, vzdělávacích příležitostech, jak v oblasti formálního, tak neformálního celoživotního vzdělávání.
- Budování profesní dráhy a jiných potřeb studentů v oblasti budování kariéry.
- Organizuje Kariérní den na Caritas.

Rozsah: cca 8 hodin/měsíc, 2 akce/semestr

III. Síťování

- Účast na Platformě Kariérového poradenství Olomouckého kraje.
- Spolupráce s jinými institucemi (UP...) a kariérními poradci – sdílení zkušeností.
- Spolupráce s Charitou Olomouc a Kariérním centrem UP Olomouc.
- Spolupráce s vedením, garanty, střediskem praxí, tutorů, oddělením komunikace – 1× za semestr setkání a informování o probíhajícím KP a potřebách studentů v návaznosti na realizaci vzdělávacích programů a odborných praxí.

Rozsah: cca 8 hodin/měsíc

IV. Rozvoj pozice kariérní poradkyně

- Hodnotící setkání se zástupkyní ředitele pro oblast kvality / 2× za semestr.
- Studium materiálu ke Kariérnímu poradenství, nové trendy.
- Vyhledávání a realizace sebevzdělávacích aktivit.

Rozsah: cca 4 hodin/měsíc

Kariérový poradce je přímo podřízen a metodicky veden zástupkyní ředitele pro oblast kvality.

Oblasti kariérového poradenství a jejich pokrytí ve škole

	Odborné předměty	Praxe/ supervize	Service learning	Individuální KP	Skupinové KP	Zapojení expertů z praxe	Akce pořádané školou
Poznat sám sebe – osobní dovednosti, zájmy, talenty, osobnostní rozvoj, motivace, sebepoznání		X	X	X	X		
Mít dobré informace o trhu práce – znalost požadavků běžných pro různé pracovní pozice, znalost pracovně-právní oblasti, přehled o situaci v regionu/ oboru, důležité vlastnosti konkrétních pracovních pozic	X			X		X	X
Být schopný rozvíjet svoji vzdělávací a profesní dráhu – osvojení efektivních cest získávání informací a práce s nimi, cena vzdělání a potenciál dalšího vzdělávání, pracovat s motivací		X		X		X	X
Být schopný vstoupit na trh práce – motivační dopis, CV, zvládnutí výběrové řízení, adaptace v zaměstnání		X		X		X	X
Podpora kompetencí k podnikavosti a kreativě	X		X	X	X		
Reflektovat a žít hodnoty „dobrého“ zaměstnance a kolegy (loajalita, zodpovědnost, resilience, umění spolupráce, reprezentace hodnot oboru)		X	X		X	X	

Zdroje, platformy a sítě pro kariérové poradce

- Česká asociace kariérového poradenství, z. s. <https://www.cakp.cz/>
- Evropská kontaktní skupina: Kurzy a kariérové poradenství <https://www.ekscr.cz/>
- Centrum kariérového poradenství pro Olomoucký kraj <https://www.cuok.cz/aktuality/centrum-karieroveho-poradenstvi-pro-olomoucky-kraj>
- Euroguidance <https://www.euroguidance.cz/index.html>

Použité zdroje

BRABEC, J., KREISLOVÁ, B., ZÁBRANOVÁ, L. *Jak efektivně zavést kariérové poradenství do škol.*

GONČAROVÁ, E. *Kariérní služby na Evropských a Amerických univerzitách.* Praha: Dům zahraniční spolupráce pro Centrum Euroguidance, 2015.

KOŠTÁLOVÁ, H.; CUDLÍNOVÁ, M. *Praktický průvodce kariérového poradce pro 21. století.* Praha: Evropská kontaktní skupina, 2015.

SCHIERSMANN, Ch., ERTELT, B. – J, KATSAROV, J., MULVEY, R., REID, H., & WEBER, P. C. (Eds.). *NICE Handbook for the Academic Training of Career Guidance and Counselling Professionals.* Heidelberg University, Insititute of Educational Science, 2012.

STRÁDAL, J. a kol. *Návrh koncepce integrovaného systému kariérového poradenství.* Praha: NÚV, 2013

SULTANA, Ronald G. *Learning Career Management Skills in Europe: A Critical Review.* Journal of Education and Work. Abingdon on Thames: Routledge Taylor and Francis, 2012

NÚV. Kariérový management v průběhu života. Dostupné na: <https://www.infoabsolvent.cz/Rady/Clanek/7-4-27>

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/podoby-karieroveho-poradenstvi-1>